

## Argumenteren aanleren (2) Rollen kiezen



Waarom stimuleren we regelmatig argumenteren?

- Leerlingen worden sterker in het formuleren en inzetten van logisch redeneren en bewijzen.
- Leerlingen krijgen de kans om dieper in te gaan op een onderwerp en dingen te bekijken vanuit verschillende perspectieven.
- Leerlingen leren hun gedachten ordenen.
- Leerlingen werken aan 'geletterdheid' en burgerschap.
- Leerlingen krijgen zelfvertrouwen en worden sterkere sprekers.
- Leerlingen leren hiervan te genieten.

Argumenteren is een vaardigheid die we best geduldig en regelmatig trainen. Een interessante insteek is de volgende.

We kruipen in een gesprek in verschillende **gespreksrollen**: **je start, je bouwt verder, je daagt uit, je verduidelijkt, je graaft, je vat samen..**

### Stap 1: inoefenen rollen

Laat je leerlingen eerst oefenen op deze verschillende rollen. Geef hen de taal die ze hiervoor nodig hebben.

Lanceer verschillende stellingen.

In het begin laat je hen allemaal dezelfde rol oefenen, omdat ze de formuleringen en de rol in de vingers krijgen.

Daarna kan je hen een verschillende rol laten spelen. Geef hen bv. kaartjes met die rol. De andere lln. kunnen raden wat hun rol was.

Bijvoorbeeld:

- De starter = de persoon die de discussie start  
*"Ik zou willen beginnen met te zeggen ..."*  
*"Ik denk dat het eerste dat we moeten overwegen is ..."*  
*"Laten we beginnen met praten over ..."*
- De bouwer = de persoon die ontwikkelt, die gegevens toevoegt of werkt met een idee

*"Ik ga akkoord en ik zou willen toevoegen ..."*

*"Linken naar je vorige punt ..."*

*"Voortbouwen op dat idee ..."*

- De graver = de persoon die dieper graaft in het argument, die vraagt om bewijs of rechtvaardiging van ideeën

*"Welk bewijs heb je om dat te ondersteunen?"*

*"Hoe ondersteunt dat je argumentatie?"*

*"Hoe ben je tot die conclusie gekomen?"*

- De uitdager = de persoon die het niet eens is met of die een alternatief argument biedt

*"Dat is waar, maar heb je erover nagedacht ..."*

*"Je hebt X genoemd, maar hoe zit het met ..."*

*"Ik hoor wat je zegt, maar ..."*

- De verduidelijker = maakt dingen duidelijker en vereenvoudigt ideeën door vragen te stellen

*"Wat bedoel je als je zegt ..."*

*"Kun je me meer vertellen over ..."*

*"Betekent dat dat .."*

### **Stap 2: inhoud**

- Durf een uitdagende stelling aan te brengen

*(In een Primary School in Camden Londen zagen we bijvoorbeeld leerlingen uit het 6<sup>de</sup> leerjaar argumenteren bij de vraag of de bekabeling op de zeebodem schadelijk was voor het milieu of niet!)*

- Voor je leerlingen aan de argumentatie zelf beginnen, hebben ze een 'inhoud' nodig: een standpunt en argumenten. Laat hen zich voorbereiden door dingen te lezen, mensen te bevragen en zo een eigen mening te vormen. (Geef voorbereidingstijd in de les)

### Stap 3a

- Geef je leerlingen een beperkt aantal gekleurde blokjes (of iets anders, bv. stickers): elk kleurtje past bij een gespreksrol  
Bv. *rood = starter (1 persoon – 1 blokje)* , *blauw = bouwer*, *geel = graver*, *bruin = uitdager*, *groen = verduidelijker*



Bij elke interventie zetten ze een blokje in. Ten eerste is iedereen zo verplicht om te spreken (= blokje inzetten) en ten tweede denken ze na over welke bijdrage ze leveren: argument uitdiepen, tegenargument geven, extra argument toevoegen...?

- Laat hen in groepjes aan de slag gaan bij een stelling.
- Analyseer (reflecteer) na de spreektijd: *welke kleuren heb je het vaakst ingezet, welke kleur(en) heb je over? Wat kun je doen om je argumentatie sterker te maken = welke kleuren kun je nog inzetten?*

### Stap 3b: observatoren

- Laat enkele leerlingen observeren. Zij noteren de argumenten die ze goed vonden en/of die ze zwak vonden. Zij overleggen (reflecteren) achteraf eerst binnen hun groepje observatoren: *waarom is dit een goed argument en een ander een zwak argument? Wat had de spreker kunnen doen om het zwak argument sterker te maken?*
- Hun resultaten bespreken ze met de groep leerlingen die geargumenteed hebben.

### Stap 4

- Gewapend met een stevige reflectie kunnen de leerlingen hun argumentatie overdoen. Wat zijn hun bevindingen nu: wat liep beter? Wat is nog moeilijk? Hoe pakken we dit aan?